

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hírletések a legnépszerűsebb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

A mire születni kell.

Debreczen, július 22.

Ne tessék a poétákra gondolni.

Mert igaz ugyan, hogy a poéták állítása szerint az ő mesterségükre is születni kell, de a mindennapi élet sajnosan igazolja, hogy ez állítás légből kapott és annyian lesznek poéták, hogy még a született poétákat sem hagyják élni.

Ennek a fejtegetése azonban inkább a rovat alá tartozik.

Itt egészen másról lesz szó. Arról tudniillik, hogy a rátermettséget, a rászületést nem annyira az ideális, a sokszor szentimentálismussal menő ábrándozásban találjuk fel és bámulhatjuk meg manapság, hanem a praktikus, a mindennapi élet bonyolult, terhes feladatait szerencsésen megoldó egyéniségekben.

Poéta lehet valaki, de praktikus embernek igazán születni kell.

Nem elvont eszméket akarok fejtegetni, nem a társadalmi romlottságot, félszégeket ostromozni, olyan téma ez, mely kimeríthetetlen, de unott.

Pozitív tényre mutatok rá, mely figyelmet érdemel és gondolkodásra készíti.

Van egy hatalmas állam, melyet bámulni és kinevetni szoktunk, s ez Észak-Amerika.

A vén Európa úgy tekint ez államra, mint a hogy szoktunk általában nézni egy ügyes czirkusz direktort, vagy valami híres bohócot.

Megbámuljuk produkcióikat, jókat kaczagunk rajta és jól megfizetjük az arát. Amerika is gondoskodik naponként új látványosságról, új szenzátióról, valami eddig nem létezőről, — de mindig praktikus dologról.

Európa pedig, mely előszeretettel használja a „vén“ előnevet, megengedhetőnek véli magára nézve, hogy élvezze a vénség jogait, összedugja kezeit s jóízűen kaczagva nézi a kölyök világrész bohóságait.

De drágán fizeti meg, a mulatozó öreg e szórakoztató látványosságot, de hamar a nyakára fog nőni e kölyök világrész a tétlen öregnek, de mást érdemelnének e mutatványok, mint bámulást és kikacagást!

Ha már elől járni nem tudunk, legalább utánaozzuk e „bohóságokat“ uert vajmi hamar eljön az idő, a mikor az a fáradhatatlan ifjú világ bele vigyorg az öregek szemébe s úgy vágja oda: a ki utoljára kaczag, az kaczag igazán!

Ez az állam, mely gazdagságával messze túl szárnyalja az európaiakat, melynek iparát megszoktuk olyannak tartani, hogy minden kis termékben meglepő czélszerűséget és újat keressünk és találjuk fel, melynek kereskedelme szárazon és vizen a legtökéletesebb, a legvirágzóbb mely a tudományos és hétköznapi világot lépten nyomon valami meglepővel ejti bámulatba, ez az állam akkor, a mikor nálunk Európában egy nemzetközi sakkver-

seny tartja izgatottságban a nemzeteket, a mikor az államok lázas tevékenységgel igyekeznek kincseket halmozni egybe a párisi kiállításra, hogy itt régi műkincseinkben gyönyörködjenek, a gyönyörködni vágyók, a mikor Debreczen csak azért, hogy fotografiája egy párisi sátorban kiszégezve legyen, áldoz e célra hatezer forintot, a szegedi gazdasági kiállításra pedig, hol a magyar agrikulturát szolgálhatná, hatszáz forintot, a mikor az európai nemzetek azon török a fejüket, miképp hozzanak össze egy halászkongresszust, vagy mint hurrogjanak le egy nemzetet elementárisabban egy olyan kapitányért kinél az elíteltetés jogosságához kétség fér, akkor az az amerikai állam, az az amerikai város, az az amerikai kereskedő a markába nevetve mondja: most bolondoznak odaát az öregek, siessünk egy kis okos dolgot csinálni.

És az állam, a város, a kereskedő szövetkezve, pár pillanat alatt össze raknak egy millió dollárt s megvetik alapját a filadelfiai összehasonlító kiállításnak.

Nos hát, ha úgy megszoktuk az amerikaiában a praktikust keresni, ez eszmében ugyancsak megtalálhatjuk, csak hogy ennek aligha fog kaczagni a vén Európa.

A kiállítás — iparkiallítás lesz.

A világ ipar minden egyes termékéből halmoznak össze cikkek, de éppen nem azért, hogy a világ gyönyörködje az összehasonlításban, hanem azért, hogy

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

MIÉRT JELENSZ MEG?

*Miért jelsz meg álmaimban,
Tündérképpen, angyal-szárnyon,
Szerelmem zengve ajkad? ...
Tán, hogy szívem jobban fájjon?*

*Miért suttozsz a fülemben
Baldogító szép meséket;
Fájdalmaim, keserveim —
Baldogságra mért cseréled?*

*Mért ülelsz át, igézzel
Lelked lelkeim átkarolva,
Hogyha — ébren — jéghideg vagy
S meg nem indulsz esdő számra? ...*

*Mért áttatod a szívemet,
Miért téped? miért vérze?
Mikor minden virágát már
Réges-régen összetépted!*

Taksonyi József.

Szomszédaim.

— Kép az életből. —

A szomszédságomban három leány lakik. Otthonülő, eszöndes teremtesek; pedig fiatalok és szépek. — Az egyik szöke, a másik kettő

felete. Csaknem egykoruak: egy-egy évnyi különbség lehet köztük, de ez alig látszik. — Naphosszat az ablakban ülnek és piroskötésű regényeket olvasnak. Keveset tréceselnek, legföljebb, ha a regényük hősenek sorsát mesélik egymásnak.

Az anyjuk kövér, az apjuk beteg. A nyitott ablakon át belátok a szobájukba és tudom, hogy a kövér asszonyság mikor készülődik a sétára s látom, amint az orvos végig tagogatja az öreg urat. — Ilyenkor a leányok kikönyökölnék az ablakon és farkasszemmel néznek a harmadik emeleti szobaurakkal.

A harmadik emeleti szobaurak felette komoly emberek. Nem kaesingatnak, de még csak nem is nevetgélnek a leányokra, akik már pontosan tudják, — hogy mélyik mikor jön és mikor megy. — Amikor nagyon szép az idő és verőfényben uszik az egész ház, a szobaurak megkoczkáztatnak egy-egy illedelmes köszöntés, amely nem marad viszonzatlanul.

Amilyen eszöndes a három leány, olyan a eselődése is. A szobaleány sohasem czivódik a szakácsnéval, sőt felváltva viselnek egy zöld bluzt, amelyben igen jól fest mind a kettő és felváltva látják el vacsgrával azt a tisztiszolgát, aki az első emeleten lakó ezredes abla-

kából hunyorgat feléjük. Nem énekelnek soha és vasárnaponként nem sietnek tánczba. Kiülnek az ajtó elé és olvasgatnak, akár a kis-asszonyaik; csak hogy az ő könyvüknek zöld a fedele.

*

Tegnap éjjel elkerült az álom. Kitértam a szobám ablakát és kinéztem az ejszakába. Persze, hogy a csillagokat néztem; azokat a csillagokat, a melyek ő fölötté ragyognak. De nem akartam rá gondolni, hát valami bolondos képzelődést erőszakoltam magamra. Arról képzelődtem, hogy milyen fura dolog volna, ha egyszeriben én lehetnék a csillagok urává és én intézhetném az emberek sorsát.

Legelsőben is a szomszédnőimről gondoskodnék. Sok sok vidámságot varázsolnék a szivükbe és eltüntetném a piroskötésű regényeiket. Azután összeboronálnám őket a harmadik emeleti szobaurakkal. Az ám, de hogyan ejteném módját?

Lássák csak. A szöke leány reggelente, a mikor ébredt a ház, nótába fogna. Arról dalolna, hogy a kit szeret, a szivében hordja: göndörhaju, kék szemü legény, nem igen kicsi, nem igen nagy: éppenséggel öhozzá való. Az egyik szobur menten magára ösmerne e leirásból. Ő is nótával felelné. Azt dalolná, hogy:

az amerikaiak tanuljanak az összehasonlításból.

Megtudják itt, hogy melyek azok az idegen világrészből származó gyártmányok, melyek az övékkel versenyezni tudnak?

Ezeket verseny képtelehné teszik.

Megtudják, hogy melyek azok a gyártmányok, melyek az övéknél tökéletesebbek?

Ezeket utól fogják érni.

Megtudják, hogy melyek azok a cikkek melyeket eddig ők nem készítették?

Ezeket a jövőben készíteni fogják.

Mint hogy pedig a gyárosokban megvan az előzékenység egy, egy ilyen kiállításhoz különös gonddal készített „remekket” küldeni, melyek a közforgalomban levő gyártmányokat messze tulszárnyalják, az amerikaiak egyszerűen kizárták a kiállításon való közvetlen részvételből minden idegen világrészbéli gyárost, hanem e helyet maguk vásárolnak be minden egyes kiállítandó cikket.

Nekünk magyaroknak a német kell, hogy erősítgesse még azt is, hogy a te mesvári svédgyufa van olyan jó mint az osztrák gyártmány s mégis a „Parafinardé”-t vásároljuk.

Vajon hány párisi műkincsa kiállítás, vagy halázkongresszus, vagy haágai konferencia használ a vén Európának annyit, mint az ifju Amerikának a filadelfiai összehasonlító kiállítás!

De hát a praktikus ember csakugyan nem lesz, hanem születik.

Boross Lajos

A kiegyezés életbeléptetése Az országos Törvénytar július 20-iki száma közli a királyi szentesítéssel ellátott törvény-cikkeket: Az 1899. XVII. törvényezikket: a

Adj egy csókot. No még egyet Rózsafája életemnek.
Olyan rózsák, mint két orcád
Csak rózsafán teremhetnek!

Hát nem megható dolog ez? A szőke leány úgy érezné, hogy gyorsabban kalapál a szive és azontul, bizony, mosolyogna is a göndörhajú, kékszemű legényre. Azután találkoznának a lépcsőn és — már muszáj lenni! — a szőke leány megadná azt a csókot, a mit olyan epedően kért a harmadik emeleti szobaur. Annak persze olyan jól esnék a csók, hogy még aznap beszélne a mamával, a ki kövér és a papával, a ki beteg...

Már most mi történjék a másik két leánnyal: a két feketével? Azokat is ilyen regényes módon juttassam főköthető alá; vagy a már nem szokatlan utak egyikét valasszam? Ha őket is nótázásra fogom, nem lesz maradásom a házban. Lehet, hogy nagyon esinos a hangjuk, hogy a felső regiszterük sem fátyolozott, hogy a skálájuk kifogástalan s a melódiájuk fülbemászó; de ha ennyi melódia a fülembé mászik, az tulsók lesz a jóból. A két feketének tehát másként kell a dologhoz látnia.

Miért ne lehetne az egyik szobaur medikus és miért ne tehetné le a szigorlatot kiüntetésre? Ehhez nem kell boszorkányság és ha ez megvan, a házmesternék, aki különben is bőbeszédű, hamarosan elmondja a dolgot a leányoknak. Mi sem természetesebb,

az osztrák magyar vámterület általános vámtarifájának módosításáról a XVII. törvényezikket: a sör, az ásványolaj és a cukoradónak a fogyasztási terület részére való biztosítása, valamint a szaszadónak a fogyasztási terület részére való biztosításáról szóló 1894. évi XV. törvényezikket némely határozmányainak módosítása tárgyában: XVIII. törvényezikket: a cukoradóról és az 1898. évi XVII. törvényezikketnek a cukorfogyasztási adóra vonatkozó határozmányainak megszüntetéséről: a XIX. törvényezikket: a söradóról: a XX. törvényezikket: a szeszadóról, valamint szesztermeléssel együttesen készített sajtolt élesztőnek megadóztatásáról; a XXI. t. cikket: a kivitelre szánt cukor és alkoholtartalmu gyártmányok készítéséhez felhasznált répacukor és a szesz adómentessége, — valamint a cukor- vagy alkoholtartalmu, illetőleg olyan cikkek után, amelyek készítéséhez cukor- vagy alkohol használtatott fel, külföldről való behozatal esetében szedendő vámpótlék tárgyában; a XXII. t. cikket: a fogyasztási adó alá eső szeszfőzdek által egy-egy termelési időszak alatt a kisebb adótétel mellett termelhető alkohol mennyiségének felosztásáról; a XXIII. t. cikket: a sörfogyasztási adó eltolása mellett behozandó sör adópótlékáról: a XXIV. t. cikket; az égetett szemes folyadékok után fizetendő szesz adópótlékáról és a szeszforgalmi adó megszüntetéséről; a XXV. t. cikket: az állami italmérési jogvedékről.

A katonai perrendtartás reformja Bécseben jelent tudósítók. Azokra a panaszokra vonatkozólag, a melyek a katonai perrendtartás rég vajudó reformjának késéséről szólanak a N. W. Tagblatt-nak hadbírói köréből azt írják, hogy a késedelmezésben a hadbírói hatóságok egyáltalában nem hibásak. A katonai perrendtartás reformjához nemcsak a közös hadügyminiszteriumnak, hanem az osztrák és a magyar honvédségi és igazságügyi miniszteriumnak is van hozzájárulása és a reformot mindezek hozzájárulásával kell tervezni és csak azután lehet alkotmányos elintézés alá bocsátani. A reform mindazonáltal ma már abban a stádiumban van,

minthogy a leányok erre meghívják a doktor urat, hogy gyógyítsa meg az apjukat. És meggyógyítja; közben pedig igen hosszasan és igen mélyen néz a kisebbik leánynak éjsötét szemébe. Amikor aztán a meggyógyult apa meg akarja fizetni a fáradozását, ezt mondja a doktor ur:

— Nagyon drága ember vagyok ám! Nem is tudna engem a pénzével kifizetni. De van egy kincse, amit szívesen fogadnék.

— Kincsem? — szabdokozik az öreg ur a kövér asszonyság pedig háromszor is elismételte a szomszédaszobában:

— Vajjon mire gondol?

— És újra szól a doktor ur:

— Hát nekem adja azt a kincsét?

— Igen, de melyiket?

— A kisebbiket, az Elzát!

— És reaguk adta áldását: a mama, aki kövér, az apja, aki már nem beteg...

Ezek után már nem volna nehéz a harmadik párt is összehozni. Végre is, a harmadik szobaur unatkozik egymagában és megirigyleti a pajtásai boldogságát. A másik feketé leány ugyanis szent fogadalmat tesz, hogy lemond a világi javokról és kolostorba vonul: de azért észrevette, hogy minden reggel friss rózsabckréta van az ablakba téve és végül még sem mond nemet.

Amialatt így elgondoltam ezeket a dolgokat, megvirradt. A nap előbukkant a liget fái mögül és éppen a mi udvarunkba küldte

hogy annak elkészítése belátható időn belül várható.

A horvát költőegyesítés fölöslege, nem — mint az Agr. Tgbl. írja 2 millió, hanem körülbelül 200.000 frt lesz. Egyébiránt a múlt év zárszámadások még nincsenek véglegesen megállapítva.

Külföld.

— július 22.

Németország és Franciaország mindjobban közeledik egymáshoz, azóta, hogy Vilmos császár Bergenben meglátogatta az Ifigénia francia hajót. Legújabbban francia részről történt egy lépés, a melynek célja, hogy a két ellenséges népet kibékítse egymással. A francia hajózási liga elhatározta, hogy az idén meglátogat több német kikötőt. Berlinben örömmel fogadják ezt az elhatározást s meg vannak róla győződve, hogy nemsokára újabb és erősebb bizonyítékok fogják megmutatni, hogy a francia és a német nép közt évtizedek óta fenálló ellentét elsimult. Berlini politikai körökben sokat beszélnek most a Charlotte nevű német iskolahajó pétervári fogadásáról: az oroszok olyan kitüntető figyelemmel viseltek a német hajó és tisztjei iránt, a mi tulmegy a közönséges udvariasság határain. A Lexandro viccs Alexij nagyherceg, az orosz flotta főadmiralisa órák hosszáig időzött a német tisztetek között. Ezek az epizódok azt mutatják, hogy Pétervár és Berlin egymáshoz való viszonya a lehető legjobb.

Belgiumban a szenátus tegnapi ülésén Van den Peereboom miniszterelnök Bara liberális szenátor beszédére kijelentette, hogy a kormány nem vonta vissza választási törvényjavaslatát és ha a tizenötös bizottságot a különböző javaslatok megfontolásával bizta meg, akkor ott is teljes felelősségre tart igényt. A kormány pár héttel ezelőtt nem vonult vissza, mert csak ezt az eljárást tartotta helyesnek.

A szerb kormány visszahívta pétervári követét, Gruics tábornokot.

logelső sugarait. Erre aztán ébredezni kezdett a ház. Logelsőnek a tisztiszolga jelent meg a gangon. Körülnézett és nesztelenül, óvatosan felosont a lépcsőn. Meg se látott, hanem egyenesen szomszédnőim konyhájának az üvegajtájához sietett. Azt az üvegajtót halkán megkopogtatta:

— Boris, én vagyok!

Kés vártatva belülről hangzott a kopogás

Boris jelentette, hogy fölébredt és tudomásul vette a jeladást. A katonai odátámaszkodott az ajtófához és várt. Nem várt hiába. Nemsokára nyílt az ajtó és a nyílásban egy nagy köcsög jelent meg. Az a köcsög telistele volt tejjel.

A tisztiszolga átvette a reggelijét és távozott. Egy gyöngye hang azonban utána sóhajtott:

— Szeretsz?

Minthogy pedig ő ezt már nem halotta, hát én sóhajtottam vissza, hogy:

— Szeretlek!

Ettől a szótól aztán hirtelen eszembe jutott, hogy milyen özvegy és árva vagyok. És eszembe jutott, hogy mégis csak jobb lesz, ha nem én leszek a csillagok urává és nem én igazítom az emberek sorsát. De különösen a szép szomszédnőimé: nem. Mert így talán még nekem jut valamelyikük...

Faragó Jenő.

Diplomáciai körökben hír szerint biztosan tudják, hogy Gruics tábornok pétervári szerb követ visszahívásának módjában az orosz udvar és az orosz kormány durva sértést lát. — Gruicsot olyan hirtelen rendelék vissza, hogy a czárnál sem jelentkezhetett, sőt az orosz kormányt az egész dologról egyáltalán nem is értesítették. Ez a diplomáciai érintkezés alap feltételeinek súlyos megsértése és még rendkívüli állapotok sem menthetik azt. A Petersb. Herold, a melynek az orosz külügyminiszteriummal való összeköttetés ismeretes, heves cikkben megkritizálja a szerb kormány ez irányú intézkedését s azt mondja, hogy Gruics vissza hívása s rangjától való megfosztása sértés Oroszországra mert Belgrádban jól tudják, hogy Gruics az orosz udvar kedvelt embere. Ugyancsak a Petersb. Herold azt írja még egyébek között, hogy két nagyhatalom, melyet a szerb dolgok első sorban érdekelnek, figyelmzettést küldött a szerb kormánynak és barátságos jóakarattal, de egyuttal komolyan is ramutatott a veszedelemre, a mely fenyeget, ha a boszu művében nem mérsékli magát a szerb kormány. Az orosz lap reméli is, hogy e figyelmzettésnek meglesz az óhajtott eredménye. A két nagyhatalom, a mely ily egyetértéssel jár el, csak Ausztria-Magyarország és Oroszország lehet.

*

A transzváli választó és polgárjog dolgában nyilatkozott tegnap az angol alsóház ülésén Chamberlain gyarmatügyi miniszter Beszéde egészen más színben tünteti föl a helyzetet, mint a hogyan az utóbbi napokban lefestették. Chamberlain kijelentette, hogy az angol kormány nincs megelégedve az új törvényvel, mert Transzválnál néhány olyan kikötést tett magának, a melylyel kijátszhatja az egész törvényt. — A transzváli konfliktusnak tehát még nincs vége újabb bonyodalmak keletkezhetnek, háboru is lehet a dologból, ha Anglia akarja. Mert az angol kormány föltételt szabott, a melynek alapján mindig beleavatkozhatik Transzvál belügyeibe. Megbizta Krüger elnököt, hogy szigorúan őrködjék, hogy a transzváli kormány utólagos törvényes rendelkezésekkel meg ne változtassa a most tett engedések egész jellegét, Anglia tehát föntartja magának az elbírási jogát mindenről a mi Transzválban történik s ha neki nem tetsző dolgot vesz észre, nyomban beavatkozhatik. El lehetünk készülve ezek után, — hogy az angol-transzváli konfliktus az eddiginél sokkal nagyobb mértékben fog kiélesedni, mert tisztán látható, hogy Anglia sehogy sem akar lemondani arról, a tervől, hogy Transzvalt bármi módon meghódítsa.

A 2-ik bérház építéséhez.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Debreczen, jul. 22.

A város épített; sokszoros háziur ugyan, de béralapítóját csak egy van; hogy páratlan ne legyen felépítik a másodikat is és a melylyel — úgy látszik — szerencsésebb lesz mint az elsővel volt. Először azért, mert a helyiségeit már is mind kibérelték, a mit az elsőről még most sem mondhatni, másodsor olcsóba fog kerülni, mit az elsőnél szintén nem mondani.

Nagyon meghaladott álláspont azt vitatni hogy helyes volt-e a bérházak építésébe beavatkozni és végre hajtani a velők kapcsolatos műveleteket, most csak arról kívánok beszélni a t. Szerkesztőség engedelmével, hogy van-e abban valami öröm, a mit most hirdettek, hogy a lesőn fog felépülni az új, a második bérház.

Sok az eszkimót. szerkesztőség és kevés a főka. Sokan vagyunk iparosok, de kevés az építető: a mi van az se állszóba a kiipa-

rossal, hanem a gazdag vállalkozókkal a kedvezettekkel, a kik aztán a többi iparosnak csak a esontot hagyják az elég tekintélyes koncezból.

De nem is igen pályázhatik a szegény de renomirt iparos, mert sokszor nem képes a biztosítékot letenni. Békó ez a rossz szokás a helybeli ismert iparosokra, a kiket az érdekei összes szálai a városhoz kötnek, a ki nem azért él itt, hogy egy olyan a milyen vállalatot elfuserálva, elszökjék.

Égészen tréfás dolog volt például az hogy az emlékekerti orosz lán elszállítására pályázni felhívott kőfaragóktól és kőművesektől 300 forint biztosíték letételét követelte a főmérnök. Pár nap alatt ennyi összegű pénzt előkeríteni és letenni hosszabb időre, a mikor az egész munka nem kerül a kaucziánél többbe, kissé furesza dolog.

A bérház építésére 46 különböző ajánlat érkezett be helyből és vidékről. Egy helybeli vállalkozó, a ki nagyobb építkezések ismert finanszírozója, hét százalékos hajlandó engedni a közel 200 forintos vállalat árából; egy másik már csak 5 százalékos a mik nevezetes ajánlatok, mert a debreczeni mérnöki kar ismeretes arról, hogy az árak megállapításánál épen séggel nem jár el pazarul.

Az egyes iparosok is méltányos árengedményeket tesznek s így érhető az a kiváncsiság a mely a tanács azon intézkedését várja, hogy kik fogják a munkákat megkapni?

Ott van már a tanács előtt az ipartestület kérvénye, hogy hadd hasson oda miszerint ne egyes nagy vállalkozóknak, de iparágonként adják ki a munkálatokat. Valóban érdekes lesz meg tudni, hogy ennek az építői jogos, mint teljesen méltányos kérelemnek milyen sorsa lesz. Vajjon most is csak papiroson maradnak e továbbra is a „hazai iparpartolása érdekében hozott határozatok” — vagy jobb idő derülne a nem nagy pénzü nem „építő” iparosokon is?

Csorbán János polgármester idejéből beszélnek, hogy a városi utcák faburkolását — a mi szintén nagy munka volt — e gy ács mesterre kívánták bízni, — de a polgármester azt mondta: Sok lenne a egynek és háromnak adatta ki. Mint hogy igaza is, volt, a mennyiben mindenki élni akar és ehhez joga is van s a városnak meg kötelessége ebben segíteni.

Debreczen város érdemes hatósága bizonyára van olyan barátja az iparosoknak mint a régi polgármester volt és így bizunk, reméljük, hogy a bérház építése forduló pontot fog jelezni a helybeli kis iparosok életében, a mi már nagyon kívánatos is volna mert méltóztassanak elhinni, nagyon csehül kezd állani sokónknak a dolga.

Az urak írják a ezikkeket, hogy csak az ipari pályára adjuk, neveljük a gyermekeinket Hej! ha ismernék a mi sok ezer bajainkat, majd másképp is irnának akkor. — De hát az tudja, hogy hol szorit a esizma, a ki viseli. De sokszor nem szeretünk panaszkodni, hogy miért s hol szorit. — Viseljük a rossz esizmat mig vele együtt elnyövünk mi is.

Egy iparos.

Egyről-másról.

Következtetés.

Lapunk egy barátja bizonyos mélabuval állított be hozzánk.

— Uraim — kezdte panaszosan — önök a szerelem áldozatát látják maguk előtt.

— Ej, ej — mondtuk megdöbbenve — hogy érti ezt?

— Nézzenek reám és hallgassanak ide. Ma délután a Sertésvásár-téren felültem a lőfejüvasutra. A kocsiban hárman voltunk: a kocsi, a kalauz, meg én. Az uton még egy negyedik szállt föl...

— Az ellenőr? — kérdeztük érdeklődve.

— Oh nem. Hanem egy igézően szép hölgy, mondhatnán a sertésvásártéri Vénusz. Leült és rám mosolygott. Én visszamosolyogtam. Vonásai ismerősök voltak, azonban nem tudtam, honnan ismerem álmaimnak e tündéralakját. Mig ezen tündöttem, elérkeztünk a Baross-utca sarkáig, ahol le kellett szállnom. Leszálltam és fájdalmas bucsupillantást löveltem a még mindig mosolygó hölgyre. A kocsi tovább ment és én kérdőleg néztem a hölgyre, a szájam pedig akaratlanul is mozogni kezdett. »Nem értem« — szölt a hölgy és a kocsi haladt.

Én szaladni kezdtem, hogy utolérjem, mert már megbántam könnyelmű leszállásomat. Azonban, mint önök jól tudják, könnyebb a sánta ebet utolérni, mint a ló fejű gőzöst. Messze elmaradtam tehát mögöttem, amikor a fiatal angyal fölemelte az őt ujját és odamutatott nekem. A villamos eltűnt, és pedig gondolkozni kezdtem. Figyeljék meg kérem a logikámat!

Lapunk barátja szünetet tartott és dialdalmasan nézett ránk. Azután folytatta:

— Világos, hogy az őt meg az egy csak valami számot jelenthet. Még pedig vagy 5-öt vagy 50-et. Az őt csak időt jelenthet. azt, hogy őt órákor találkozzunk Minthogy pedig nem tudom, hogy hol találkozhatunk 5 órákor, — ezt a kombinációt el kellett ejtenem.

Marad az 50. Ez csak házszám lehet, még pedig a főutcán, mert ha másutt volna, azt bizonyára hozzájelezte volna. Minthogy pedig az 50-hez nem mondott közelebbi adatokat, világos, hogy az 50-ik szám alatt okvetlenül meg kell találnom, akár valami boltban, akár valami trafikban vagy kávéházban. Odamegyek — csakugyan van ott egy trafik. Belépek a trafikba és képzelmek ki ül a brittanikák között? Egy teljesen idegen hölgy, akit még sohasem láttam.

Lapunk barátja szomoruan elhallgatott, azután reszkető hangon így szölt:

— Ime uraim, ezért vagyok én szerelem áldozata. Azt azonban el kell ismerniök, hogy a következtetésen kifogástalan volt.

— Elismerjük — mondtuk mi — de hát az az őt ujj nem jelenthetett mást?

— Például? — kérdezte lapunk barátja aggódva.

— Például azt, hogy önagsága pofonúti önt, ha még tovább mosolyog rá.

— Erre nem gondoltam — monda lapunk barátja és már-már távozni készült, — mikor hirtelen eszébe jutott valami és visszajött.

— Bocsánat, az őt ujj azt is jelentheti, hogy önök adhatnának nekem öt forintot kölcsön...

Többet nem szólhatott. Szerkesztőségünk szolgálja megragadta őt és lehajította mind az öt lépésön.

N A P I H I R E K.

Debreczen, 1899. július 22.

Időjárás.

A központi meteorologia intézetnek Debreczbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— július 22. —
— Meleg. — Zivatarok. —

A rózsák.

Puha, zöld legyezős karjaikkal egymást átölelve mosolygó fejüket összehajtva mint boldog, szerelmes párok simulnak egymáshoz az íróasztalra állított virágvázában a rózsák.

A leeresztett redőkön keresztül vékony aranyos sávokban szűrődik be a napfény a hűvös, homályos szobába. A rózsák megrezzenek, — a mint a napsugár meleg csókja hamvas, piros arcukhoz ér, mintha végigfutna testükön az első csók édes, gyönyörteljes borzongása.

S a mint piros bársonyos szirmaik megcsillannak a belopózó verőfényben, a dolgozószoba szivarfüstös levegője egyszerre megtelik a friss virágok kábító, édes illatával. Künn fölhangzik a kövezeten végigrobogó kocsi zaja, egybevegyül vele a külső világ lármája, lassankint elmosódik amint a rózsák zibbasztó, kellemes lehellete betölti a szoba szögleit, szétszállong a könyves polczokon és fölcsúszva az íróasztalon félbehagyott kézirattal nedves betűt.

Ismerik az álmokat, miket a rózsák kedves, jóleső illata ébreszt föl a lélek rejtett, mélységes rodói között? A szív, mely odakünn az élet rohanó árában kifárad és elfárad a folytonos küzdelmek alatt, megreszket a nyíló virágok illatának puha érintésére; az eltemetett álmok és a szakadozott remények tükros sírjából visszatérnek a meghalt ábrándok s az elmúlt órák édes, elfeledett emlékei.

A rózsák meggyógyítják a lelkek elrejtett, tájdatmas sebeit. A Ma Erancen piros pompás virágai, melyek üdék mint egy mennyasszony édes arca s a Malmaison álmódó, emlékeztet szirmai, melyek fehérek, mint egy szép asszony puha karjai, — visszahozzák a szívbe az elmúlt csókok, az elfeledett eskük és az első ölelések lángoló, graciózus gyönyöreit.

Könnyes szemü, szomorú asszonyok, tüzetek, friss rózsát panaszos dobogó szívetek fölé. Kibontott hajatok szétomló selymét hintsétek tele a boldogság mámorító, gyönyörű virágaival s behunyjat szemetek pillíról fölcsúszítja a csillogó könyveket a rózsák jóságos, drága illata.

A rózsák visszahozzák a szin pompás boldog álmokat a könyvek és kétségek helyébe. Visszahozzák az álmokat és boldogsággal töltik el a szerelmes nők szívét, akik érzik, hogy az élet közömbös, hideg és hazug, de igazak maradnak örökké a lélek gyönyörű álmai.

— **Isteniszteletek.** Holnap vasárnap az isteniszteletek a következőképp fognak megtartatni: az ev. ref. templomokban: a nagytemplomban: Mitrovics Gyula lelkész, kis templomban: Fehér Gyula s. lelkész, Kossuth utcai templomban: Csutoros Albert s. lelkész. — A r. katolikus templomban: reggel 7 órakor misét tart Kovács József, 8 órakor miséznek Vass Ká-

rolly kegyesrendi igazgató házfőnök. 9 órakor szent misét tart Dr. Wolafk a Nándor püspök, utána szentbeszédet Kovács József segéd lelkész tart. Fél 12 órakor Szőke János. Délután háromnegyed 3 órakor litániát tartja Szőke János, 3 órakor szentbeszédet tart Szőke János. — Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart isteniszteletet.

— **Személyi hír.** Veszprémy Zoltán Hajdúvármegye főjegyzője Balaton-Földváról hol családjá körében két hétig nyaralt, visszatért, hogy az aug. 5-én tartandó rendkívüli vármegyei közgyűlésen részt vegyen.

— **Kinevezés.** Ő Felsége a király Ischlből keltezt kinevezéssel Kerpely Kálmán gazdasági tanintézeti tanárt az intézet igazgatójává nevezte ki. Szívvel gratulálunk a megérdemelt kinevezéshez.

— **Augusztus 2-iki ünnep.** A debreczeni csata félszázados évfordulójára az előkészületek még mindig folynak és a rendező bizottság fáradhatatlanul működik annak impozáns tételében. Tegnap délután a Csokonai-Kör és a honvéd-egyesület kiküldöttéi Komlóssy Arthur városi főjegyző, alelnök elnöklele alatt négy órakor üléseztek a hzzafias ünnep dolgában és megállapították, hogy augusztus 2-án két templomban lesz ünnepély; reggel 8 órakor a róm. kath. templomban rekviem lesz a Petőfi dalkör közreműködésével, egy órával később pedig az ev. ref. nagytemplomban lesz ünnepélyes istenisztelet, melyen Dicsőffy József ev. ref. lelkész mond beszédet. A városi dal-egylet az istenisztelet előtt az Apothezist, utána pedig a Szózat-ot énekl. Megállapították továbbá, hogy délután fél két órakor a kollegium udvarán lesz a gyülekezés. A menet a tágas udvaron körbe állítják és a fűvészkert utca felé indítják utnak. Komlóssy Arthur bejelentette, hogy megkereste a városi tanácsot, hogy az ünnep napján a por ellen locsoltassa fel az utakat. továbbá gondoskodjék arról, hogy a honvédkert ajtajai nyitva legyenek, egyuttal nyitassa föl a Csige-kert ajtait is, mert a Csige-kerten át közelebb az ut Nagy Sándor halmához. Elhatározták, hogy a rendezőbizottság tagjai nemzetiszínű kokárdával lesznek ellátva.

— **Vármegyei rendkívüli közgyűlés.** Augusztus hó 5-én tartja meg Hajdúvármegye az előzetesen még e hó folyamára tervezett de bizonyos okok miatt a fenti időre kitűzött rendkívüli közgyűlést, melynek legfontosabb tárgya a vármegye által, a honvéd hadapród iskolákban újabban létesítendő alapítványos helyek számszerinti megállapítása és annak eldöntése, hogy melyik tisztképzőnél létesítsék mindennek előtt ez alapítványos helyeket.

— **A trónörökös eljegyzése?** Bécsből táviratozzák, hogy a ma oda érkezett „Daily News” azt a meglepő hírt közli, hogy Ferdinánd főherceg legközelebb jegyet vált egy orosz nagyhercegnővel, aki Wladimir nagyhercegnek a leánya. Bécsi tudósítók megbízható forrásból nyert értesülés alapján jelenti hogy e híről egy szó sem igaz.

— **Hazatért orvos.** Dr. Szentpály Béni a második kerület ügyes és buzgó orvosa nyári szünideje letelvé, a napokban tért haza, s ma már meg is kezdte praxisa folytatását.

— **Nogáll püspök temetése.** Nogáll János káptalani nagyprepost-püspököt tegnap reggel félkilenc órakor temették el Nagyváradon. Mint nagyváradai tudósítók táviratozza, az elhunyt püspök földi maradványait fényes egyházi gyászpompával temették el. A város közönsége az utcákon hullámozott. A temetésen jelen voltak: Bethy László főispán, Szunyogh Péter alispán, Bihar vármegye képviselőjében, a város részéről Rác Mihály főjegyző, Laura kanonok a görögkeleti klérus, Lovetto altábornagy a katonaság képviselőjében, a Nőegyesület, élén Gerlicz báróné, a tanintézetek, a tábla; a törvényszék, Sipos tanfelügyelő, a kerületi betegsegélyző pénztár Lang Józseffel, Örléy Kálmán képviselő stb. A gyászszertartást Schlauch Lőrincz bíboros végezte harmincz káptalani pap fényes segédletével. Miután a koporsót a gyászháznál beszentelték, a székes egyházba vitték, a hol Schlauch bíboros misét mondott. — Aztán az elhunyt püspök által alapított Szent Vinczéről nevezett szegénygyermek-nevelőintézetbe vitték; a hol a kápolna oltára előtt nyitott kriptába temették el. Schlauch bíboros mindenütt gyalog kísérte a koporsót s a szomorú ut alatt többször könyekre fakadt, míg Nogáll árván maradt pártfogoltjai: a szegények, sereggestül zokogtak.

— **A főherceg kisaszony neve.** A legfiatalabb hercegekisaszonyt, Lipót Szalvátor főherceg és Blanka főhercegaszony újszülött leányát, legnap délelőtt tízenegy órakor keresztelte meg a zágrábi főszékesegyházban Pószilovics György érsek. A kis hercegnő a kereszttségben Mária Antonia, Roberta, Blanka, Leopoldina, Beatrix, Margarita, Karolina, Jozefa, Raphada, Michada, Ignatia, Aurelia neveket nyerte. Keresztzők voltak: Robert pármai herceg és Mária Antonia pármai főhercegnő.

— **Légmentes paiczok a kőoroszlán alatt.** Mikor az emlékkertben a kőoroszlán alkatrészeit szét bontották, hogy elszállíthassák a honvédsirokhoz, a talapat alatt megtalálták azt a horgany-tokot, amelyben légmentesen elzárt üvegburában harminckét év előtt a szobor felállításakor emlékiratot helyeztek el. Az emlékiratban az akkori hatóság és a debreczeni öreg honvédek névsora továbbá a szobor története van megörökítve. Komlóssy Arthur a Csokonai-Kör tegnapi ülésében azt indítványozta, hogy az utókor részére felvilágosításul másik iratot is helyezzenek el az üvegburában. — Ez az irat arról adna felvilágosítást, hogy a kőoroszlán mikép került az emlékkertből a honvéd temetőbe. Benedek János dr. a Csokonai-Kör titkára az indítványt azzal a módosítással kérte elfogadni, hogy ez okmányt pótolják ki a jelenleg élő öreg honvédek névsorával. Az indítványt e módosítással elfogadták.

— **Az iparos tanoncok oktatás ügye.** Sokszor szóvá tették már az ország különböző lapjaiban az iparos tanoncok oktatás ügyét rendszabályozó törvény egyes sérelmes szakaszait. Így különösen a 62 és 82 szakaszokat, melyek a tanórák elmulasztásáról és azok büntetéséről szólnak. Nevezetesen, ha a tanoncz elmaradt az iskolából a gazdát büntették meg, a tanoncz pedig, noha számtalan esetben maradt el az iskolából bár oda őt gazdája elküldte — büntetést soha sem kapott, fizetett helyette a gazdája. Panaszkodtak még a mesterek a hétköznapi iskolázás ellen, mint a mely egyrészt elvonja a tanonczot az iskolától, másrészt pedig mivel, a tanoncz az egész napi nehéz munkában kifáradt, nem figyelhet az előadásra — sikertelen meddő. E bajok orvoslására az aradi ipartestület föliratot küld a miniszterhez s azt párt-

lás véget a mi ipartestületünk is átküldte. — A felirat azt a j a n l j a a miniszter figyelmébe, hogy a h é t k ö z n a p i i s k o l á z á s t szüntesse be s a helyett vasárnap kapjanak a tanoncok elméleti oktatást, kéri továbbá a minisztert arra, hogy rendeletileg mondja ki miszerint az ács és kőműves tanoncok iskolai mulasztásáért októbertől április hónapig a mestereket felelőségre vonni nem lehet. Hisszük hogy a helybeli ipartestület pártolni fogja a czélszerű változtatásokat tárgyzó fölratot.

— **Pályázat hadapródiskolába.** Az Augusztus hó 5 én tartandó varmegyei rendkívüli közgyűlésen fogják eldönteni, hogy ki lesz az a boldog ifjú gyerek, a kit a tisztképző iskolába a varmegyei alapítványi helyre első sorban ajánlani fognak. Mint értesülünk a varmegye által legujabban létesítendő alapítványi hely Nagyváradon lesz felállítva és van is már rá két pályázó. Az egyik N á b r á c z k y István főszolgabírónak a fia és több mint valószínű, hogy a közgyűlésen ő fog első helyen ajánlatnicsak ha alkalmatlannak találatnék, kerül a sor a másik folyamódóra.

— **Az egyetemes konvet jegyzőkönyve.** A magyarországi ev. ref. egyház egyetemes konventje Budapesten, 1899 április 10—13 napjain tartott ülésének jegyzőkönyve most jelent meg Sass Béla konveti jegyző gondos kiadásában. A vaskos kötetben hü képét nyerjük a konveti üléseknek, melyeken a konveti tagok apostoli buzgósággal beszélték meg és intézték el az ev. ref. egyház szellemi és anyagi ügyeit. Kiemeljük itt azt, hogy az egyetemes konvet a tiszántuli kerületben 180 lelkésznek 19.600 forint segélyt adott s csak 23 lelkészt utasított el kérelmével. Közalapi s egyszer s mindenkorra való segélyt ugyancsak a tiszántuli kerületben 82 egyház kapott 2850 forintot és 23 lelkész 835 forintot. Építési tökésegélyt 98 egyház kapott 7739 forintot, melynek megfelelő tőkeértéke 150,780 frt. A missió így igen szépen halad előre; ilyen virágzó missió 31 van a tiszántuli kerületben.

— **Petőfi költeményeinek kiadási joga.** Tudvalevő dolo, hogy a nagy nemzeti költő hagyományainak kiadási joga, melyet az „Athenaeum” irodalmi és kiadó társaság vett meg annak idején Petőfi örökösétől Emich Gusztávtól, január hó 1-én délben tizenkét órakor lejár. A napokban interpellált Rátkay Laszlo a képviselőházban, hogy nincs olesó kiadási Petőfiből. Addig, míg a szerződéses jog az Athenaeumé volt, nem lehetett olesó kiadást rendezni, de most, hogy az megszűnik, lesz nem is egy. A napokban járt Budapesten egy világhírű lipesei kiadó czég megbízottja és tárgyalásokat folytatott egy nagynevű írónkkal, a költő munkáinak újból sajtó alá való rendezése tárgyában. A szerződést nyomban meg is kötötték s a czég a napokban hozzá fog Petőfi költeményei olesó és képes kiadásának megteremtéséhez. A munka hihetetlen olesó lesz és egyszerre egy millió példányt készítenek, mely január 2. napján az ország legkisebb falujába is el fog jutni.

— **Szerencsétlenség a nagyváradai színházban.** Az este a nagyváradai színházban „Utazás egy apa körül” cz. operettet adták, melynek egyik jelenetében Székely Irén lóháton ment be s z i n p a d r a. Aló megijedt a görögtüztől, Székely Irént levetette s az ott levő színészeket össze rugdozta. A nagy zürzavarban Fejérváry Mariska ballettánczosnő ruhája a görögtüztől meggyuladt s oda siető anyjával együtt súlyos égési sebeket szenvedett. Oriási volt a rémület a színházban, s a nagy tolongásban több nő elájult. A pánik lecsendesedése után az előadást folytatták.

— **Nyomdászok mulatsága.** Szép és felette érdekesnek ígérkező mulatság lesz e hó 30-án a „Margit-fürdő” disztermében, melyet a debreczeni törekvő derék nyomdászok rendeznek Guttenbergnek, a nyomtatás feltalálójának emlékkünnepélye alkalmából. A befolyó tiszta jó-

vedelmet a Nyomdász Szakegyesület könyvtára és a Petőfi Delkör zászólalapja javára fordítják. A mulatságba részt vesz a Petőfi Delkör is és az ünnepély műsora felette ügyesen van összeállítva. Az izlésesen kiállított meghívók már szétküldtek. A kik esetleg nem aaptak volna meghívót s erre igényt tartanak, forduljanak a Csokonai nyomdához, hol jegyek is előre válthatók. Belépő-díjak: I. hely 1 frt, II. hely 80 kr, III. hely 60 kr. Alólhely 40 kr. A felette érdekes mulatságot táncz kővati Veres Tóni zenéje mellett. A tánczban való részvételre külön jelvények nem arultanak, hanem arra bármely helyre váltott jegy érvényes. A minden ízében kiválónak ígérkező mulatságra előzetesen is felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Kreutzbruk főhadnagy visszavonul.** A legnépszerűbb urlovas, ki a debreczeni verseny pályán is nem egyszer aratott fényes diadalt, végleg visszavonul a verseny pályától és pedig, mint részvétel értesülünk, erősen megtámadott egészségi állapota miatt. A jeles urlovas már Siófokon is rosszul érezte magát, folyton jeges borogatásokat rakott fejére és nagybetegen aratta azt a fátyos diadalt, melyet urlovas még meg sem közelített. Mind a tizenkét futásban nyeregbe szállt és kilenczer első lett, kétszer második és egyszer harmadik. A két napon összesen 28800 méter utat tett meg és ideigyőzelmének száma ezzel 44-re emelkedett. A tavalyi sampion, Ettz báró, az év végén 45 győzelmet mutathatott föl. — Érdekes, hogy a siófoki meetingre Geis t Gáspár nyolcz lovat küldött le és mind a nyolcczal győzött Kreutzbruch főhadnagy.

— **Nézeteltérések a szeszület kezelésénél.** Dr. B e n e d e k János ügyvéd, kit a fogy. és italadókat ellenőrző ötös bizottság még 1898 év elején a kezelő hivatal és szeszület mellé jogtanácsosul megválasztott, a legujabb b a n f e l m e r ü l t e l v i o k o k é s n é z e t e l t é r é s k ö v e t k e z t e b e n, S i m o n f f y Imre kir. tan. polgár mester, mint a bizottság elnökéhez mai napon intézett bajelentésével ezen tisztének további viseleséről lomondott.

— **Ragadós tüdőlob.** Egyik legközelebbi számunkban hirt adtunk egy ragadós tüdőlob esetről a veszélyes betegség meggyálására újabban a következő intézkedéseket tették: a Csapó-utcai gulyát zár alávetették s minden egyes jószágot külön vizsgálat alá vesznek, ugyszintén megvizsgálják e város összes marha állományát. F a r a g ó állatorvos azon szerintünk czélszerű indítványát, hogy a heti vásárokat egyelőre szüntessék be, nem fogadták el, hanem oly értelemben határoztak, hogy előbb a kiküldött vizsgálok jelentéseit beavárva, azokat a miniszterhez fölterjesztik és onnan kérnek utasítást, a mit remélhetőleg néhány hét alatt megkapnak.

— **Kárpátgyesület kirándulása.** A magyarországi Kárpátgyesület és ezzel együtt a Keleti Kárpátok osztálya is f. évi augusztus 6-án tartja közgyűlését Kassán. Ezen közgyűlés ki randulásokkal lesz összekapcsolva, még pedig augusztus 6-án a Csernely völgybe, augusztus 7-én a csodaszép Szádellői völgybe s augusztus 8-án az aggteleki barlangba. A kirándulás részletes programja Siegmeth Károly máv. felügyelőnél kapható és 8 frt 50 kr. befizetése ellenében nála lehet jelentkezni is a részvételre. Ezen részvételi díjért az illeték kocsit s a kirándulás tartama alatt étkezést kapnak, azonkívül vasuti menetdíj kedvezményt élveznek. Az ehhez szükséges igazolványok a jelentkezés alkalmával nevezett főfelügyelő út által állíttatnak ki.

— **Elkobzandó ujság.** A budapesti törvényszék vizsgáló bírása megkeresést intézett az ügyészséghez a „Népszava” czimű lap július 13-án megjelent 56 ik számának elkobzása iránt. — Nyilván valami lázító cikkely van e számban.

— **A kit két helyen letartóztattak egyszerre.** A fizika törvénye szerint ugyan egy ember egy időben csak egy helyen lehet jelen de ugyátszik a H o l z b e r g e r Mariska esete kivételt képez e szabály alól. Említésbe tettük, hogy e 10 éves kis leányban ugy felüött a komédiás élet iránti vágy, hogy erőnek erejével odahagyta a szülei házat s elment világot próbálni. Később levél jött tőle, hogy nyomoruságossá vált az élete. A szülei köröztetését kérték a szegény gyermeknek s tegnap két helyről is jött ugyanegy időben értesítés a főkapitánysághoz, hogy Holzberger Mariska le van tartóztatva. A karánsebesi és körösbányai főszolgabíróság tett jelentést letartóztatásáról. — problema gyanánt hagyva fel a szülőknek, hogy voltaképen hol keressék hát leányukat: Karánsebesen e, vagy Körösbányán? Mert hogy két helyen nem lehet egyszerre, ezt bizonyosra veszik.

— **Megsemmisített takarékpénztári könyv.** A debreczeni kir. törvényszék a helybeli »Takarék és hitelintézet» által Patáki Blanka nevére 4382 sz. alatt kiállított 59 frtról szóló betét könyvet Patáki Józsefné F o t h Julianna kérelmére megsemmisítette. A megsemmisítésről szóló végzés a hirdetési táblára már kifüggesztetett.

— **Még egy repülőgép.** Minden esztendőben százzámra megy a feltalált repülőgépek száma. De a legtöbb csak találmány marad, repülőgép egyikből se lesz. Így aztán nem csoda, ha minden új repülőgép hírért bizalmatlansággal fogadják az emberek. — Most Somprónból jelentik, hogy egy odaváló lakos repülőgépet konstruált, a modelljét felajánlotta a hadügyminisztériumnak. — Ugy látszik, ezuttal komolyabb találmányról van szó, mert a hadügyminisztérium műszaki bizottságot küldött ki az új találmány kipróbálására. A gép segítségével — mint soproni levelezőnk írja, — bármily súlyu test a levegőben tetszőszoirinti irányban mozoghat, olesón. aránylag csekély erőfeszítéssel minden légáramlat, sőt a legerősebb orkán ellenében is. A hadügyminisztérium műszaki kiküldöttjei a jövő héten próbálják ki az új találmányt Sopronban.

— **Adakozás.** P a j t á s István homokkert I. járás 61 szám alatti lakos, a III-ik kerületi rendőrkapitányság által részére egy peres ügyben megítelt 7 frt 80 krt a városi szegényalapra adományozta. A rendőrkapitányság az összeget átküldte a városi házi pénztárba további kezelés végett, egyszersemind ez uton is köszönetet mond a jószívű adakozónak.

x **Ügyes ügynököt keres** N e t t e l Lajos kitűző hírnévnek örvendő ablakredőny-gyára (Budapest, VI. Király-utca), hol fa-, vaszonredőnyök és zsaluk tartós minőségben és olesón készíttetnek.

— **A jövőheti bűnügyi végtárgyalások** Julius hó 24-én hétfőn D r a v e s z k y Lajos ellen, izgatás vétségéért. V a r g a Antal ellen gond. okozott s. t. sértésért. H a j d u Józsefné s társa ellen, lopás büntetésért. J e l e s István ellen, okirat hamisítás büntetésért. Julius hó 28-án pénteken özv. U j v á r i Istvánné ellen, g. o. s. testisértésért. S z a b ó Gyula ellen, lopásért. K l e i n Lajos ellen, sikkasztás vétségéért. F e h é r Andrásné ellen, hamis tanulás rábírásért. Ugyan az nap felsőbb bírósági ítélet hirdetések.

SZENÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

parisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest, Bécsi-utca 4. Raktárunkon található a legszebb és legnagyobb választék divatos selyemkelmék, csipkék és szalagok, valamint gyöngytülruhák és gyöngytülkélme díszekből Fekete és színes selyemkelmék 85 krtól 14 frtig. Foulard-Pongis- és Satin Liberty-selymek 65 krtól kezdve. Pékin, Moiré-Mousselin minden színben. — Mindezzel kivánattal készséggel szolgálunk.

Virágos kert

a Debreczeni Hirlap kis olvasóinak

Mese a czipős, csizmás nyulakról.

Hajdanán egy nyulnak
Mí jutott eszébe?
Összehívta a nyulakat
Nyulak szigetére:

»Tisztelt nyulnemzetség!
Én a mondó vagyok:
Hegyezzétek fületeket,
Kicsinyek és nagyok!

Ez a mi életünk
Bizony nagyon dib-dáb...
Fu a szél, brr! Itt a tél, brr!
Mért járunk mezitláb?

Ugy fázik ugy reszket
A két lábam szára!
Szükségünk van, nyulnemzetség,
Egy csizmadíára.»

»Eljen! Éljen! Éljen!
Zugnak, kiabálnak.
Tapsifülest meg is tettek
Nyulcsizmadíának.

Körül is fogták a
Csizmadiamestert:
Ki czipellőt, ki meg csizmát,
Nossza, rögtön rendelt.

Nem is fázott aztán
A nyulaknak lába:
Ki czipőbe, ki csizma
Járt az iskolába.

Egyszer csak mi történt?
Puskás vadászt láttak.
Ucczu bezzeg, vesd el magad!
Neki a pusztának!

Nehéz volt a czipő,
Nehéz volt a csizma:
»Hányjuk le mind, mert különben
Az agár elcsip ma!»

Mind el is dobálta,
Ki jobbra ki balra...
Egyet én is megtaláltam,
Lyukas volt a talpa!

Pósa bácsi.

Kellemetlen vendég.

A tengelicze-pár a fészken ült, és beszélgetett. A tengelicze úr épen a vásárból jött haza, hát természetesen tengeliczenének sok kérdezni valója volt.

— Drága-e a kendermag, férjecském?
— Az bizony drága, feleség.
— De vettél vagy egy gyűszűvel?
— Nem vettem, feleség, nem, nem...
Tengeliczené nagyon komoly arcot csinált és duzzogott.

— Pedig tudod, hogy mikor a kicsinyeink kikelnek a tojásból, kender-magpogácsát akartam nekik sütni!

A kicsinyek! Nincs már messze az az idő, mikor a sárgaszájú fiókák kidugják fejüket a tojásból és betöltik a fészket csipogásukkal. De akármilyen galiba lesz is a sok éhes, lármás fióka, tengeliczék boldogan várják azt a napot, mikor az apróság kikel a tojásból.

Tengelicze apó, látva, hogy élete párja neheztel, rákezdett egy szép nótára. Addig füttyölt, énekelt, a míg a párja arca kiderült és a gyöngyszeme mosolyogni kezdett. Erre asztán szent volt a béke.

Ilyen kedvesen élnek a madárkak az erdőben.

Tengelicze ur aztán így szólt:

— Drága feleség, a kicsinyek úgy sem tudnák megenni még a kendermagot... azoknak finomabb falat kell és azt hoztam ám!

Tengeliczné örömeiben csicseregni kezdett:

— Hoztál? Mit? Hol van? Hadd lám!
Tengelicze ur elővett a tarisznyájából egy szép kövér szitakötőt.

— Ezt ni! Ez már nekik való!
Tengeliczné addig nézte, bámulta a szitakötőt, a míg megkivánta.

— Szeretnem megköstolni a czombját, — mondotta.

Tengelicze ur ezt felelte:

— Köstold meg feleség... tessék, párom, csak egyél.

— Hat a fiókák?

— Azoknak hozok még kövérebbet délután.

Tengeliczné nem sokáig kináltatta magát, nekilátott a falatozásnak, — el is tűnt gyorsan a szitakötő.

— Egyszerre elkiáltja magát tengelicze ur:

— Jaj, jaj, ellenség, ellenség!

A tengeliczék fölrepültek a fészkekről egy magasabb ágra. Tengeliczné reszketve kérdezte:

— Hol van az ellenség?

— Ott ugrál az ágon!

Az ágon egy mókus ugrándozott. Báult az ágra és hintázta magát, aztán egy szökéssel átvette magát a szomszéd faágra és ott vígan tornászott.

Egyszer észrevette a tengelicze-fészket, abban a három tojást.

— Ejnye, de furcsa diók! — gondolta magában. — Ilyet még nem láttam: nézzük meg jobban.

— Jaj, megesi a tojásunkat! — suttogta tengeliczené.

Tengelicze ur a mókus közelébe ugrott, harciasan kiterjesztette a szárnyát és rája kiabált:

— Takarodol, te lompos! Ne bántsd a tojásomat, mert kitépem a füledet!

Tengeliczné is bátorságot kapott.

— Én meg kikaparom a szemedet, — csipogta.

— Egy, kettő, el innen, ez nem a te házad tájéka!

— Semmi dolgod itt más fészke körül! Nem hitt ide senki, te neveletlen!

Tengeliczék így csöröltek-pöröltek szörnyű zajjal, kiabálással. Közel menni azonban nem mertek a lomposhoz.

A mókus meghökken és meghátrált: — Jól van no, — dohogta — azért ne lármázzanak velem... kell is nekem a maguk tojása... találok én elég mogyorót!

Ezzel szépen elsomfordált. Tengeliczék még egy darabig elkísérték, hogy meggyőződjenek, nem cselből retirál-e a koma s mikor a mókus eltűnt a sűrűségben, diadalmas csipogással visszarepültek a fészkekre.

Még sokáig beszélgettek a lompos ellenségéről, a veszedelemről, melyben fészük forgott, a diadalról, melyet arattak, és nagyon meg voltak elégedve.

Tengelicze ur megint rágyújtott egy szép nótára, és énekelt édes epekedéssel a fiókákról, a sárgaszájú kedves kicsinyekről, a csicseregő apróságról, kik nemsokára megjelennek a fészekben és megfélemedtek a mai kellemetlen vendégről. A lombok alatt boldogan csattogott az ének.

Nádi Hegedüs.

A POSZMÉH.

Derék Mindentudó Gergely bácsink a mezőn sétált a gyerekekkel. Hát egyszer szalad ám a Pista és rácsap a kalapjával egy lóhere virágra.

— Mit csinálsz, Pista?

— Agyonütöttem egy poszméhet, — feleli a Pista.

Azzal fölvesz a fü közül csakugyan egy kisholt poszméhet, — tudjátok, melyik az: az a nagy dongo bogár fekete-sárga finom szőrgyűrűk vannak a derakán.

— Látod, — mondja a Gergely bácsi — most helytelenül eselekedtél. Miért ütötted agyon ezt a szép kis bogarat, mikor ez téged nem bántott, és hasznos bogárka.

— Mi haszna volna ennek?

— Ha ez nincs, gyerekek, akkor vörös lóhere meg árva viola sines a világon. Már pedig, ha lóhere nincsen, tejünk sinesen. Mert vigyázatok meg; a poszméh csak ezt a két virágot látogatja. A közönséges méh erre a két virágra nem száll, nem másféle bogár, mert ennek a méze olyan mélyen van, hogy nem érik el a nyelvükkel. Csak a poszméhnek van olyan hosszú nyelve, hogy kiszívhatja a lóhere meg az árvácska mézét.

De az ám a szép, hogy nem veszi ingyen: megfizet érte virággal. Ha nem vinne virágot a vörös lóherebe, meg az árvácskába, ezeknek nem lenne magjuk, és ha nem lenne magjuk, mi történnék?

— Kivesznének, — felelték a gyerekek.

— Ugy van: a jövő esztendőben nem te remne semerre ez a két virág. Ugyis elég az ellensége s szegény kis poszméhnek: a mezei egerek pusztítják őket. Ha sok a mezei egér, kevés a poszméh és kevés a vörös lóhere meg az árvácska. Az a szerencse, hogy a mezei egérnek is van ellensége: a cicza. Gondolnátok e, gyerekek, ha nem mondtam volna hogy a macska meg a vörös lóhere ilyen összefüggésben van;

Ha sok a macska, kevés a mezei egér, ha kevés a mezei egér, sok a poszméh; ha sok a poszméh, sok a vörös lóhere; ha sok a vörös lóhere, jól él a tehén; ha jól él a tehén, jól élünk, miért?

Közgazdaság.

Budapesti gabonatöze.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég je-
lentése.—

Debreczen, július 22.

Készáru 10 olesóbb

Okt. buza	8 15—16.
Okt. rozs	6.55—56.
Okt. buza	—
Októberi zab	5.42—43.
uj tengeri 1899	4 68—69.
Majusi tengeri	—
aug.—szept tengeri	—

x A magyar Agrár és Járadékbank részvény társaság 4 és fél %-os zálogleveleire, melyeknek első kibocsátását egy a magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank, a bécsi Unionbank és a berlini Berliner Handelsgesellschaft vezetése alatt álló konzorcium vette át, az aláírás f. hó 25-én fog megtörténni. Az aláírás alá kerülő záloglevelek névértéke 12 millió korona. Ezen czimletek minden év február, május, augusztus és november 1-én esedékes szelvényekkel vannak ellátva, 4 és fél % kal kamatoznak és 50 év alatt teljes névértékben sorsolás útján fizetteinek vissza. A Magyar Agrár- és Járadékbank lemond arról a jogról, hogy ezeket a zálogleveleket 1908. január 1-éig konvertálhassa. A záloglevelek adómentesek, óvadékképesek és községek, testületek, alapítványok, gyámoltak és gondnokoltak pénzének gyümölcsöző elhelyezésére alkalmasak. Az aláírási árfolyam 200 korona névértékenként 99 frt. 80 kr a folyó évi május hó 1-től az átvétel napjáig járó 4 és fél % kamatokkal együtt. Aláírások elfogadtatnak a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbanknál és a Magyar Agrár- és Járadékbanknál Budapesten, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank fiókjainál Pozsonyban, Fiumében és Kolozsvárott.

Tarcsa gyógyfürdő Vas megyében.

Glaubersó tartalmu szensavdus vasforrasok.

A legujabb módszerek szerint berendezet dezsó és ásványvíz, valamint vaslap-fürdők. Kellemes hűvös égélj; a kényelem minden igényének megfelelő olesó lakások, villamvi lágitas, jó vendéglő, gyógyszerár. naponta 2-szer zene, szép kirandulások. A női szerek bántalmat, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szerek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Evad május 15-től szeptember 20-ig

Az évadkezdettől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig tetemesen olesóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdő orvos dr. Rhorer Aladár, t. m. főorvos. Tarcsai Károly-forrás különösen mint óvszer járvány esetén, ivóvízül ajánlíható. Megrendelések olyan városokból, hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgatósághoz Tarcsára intézendők. Posta és távirat állomás helyben. Vasúti állomás Felső-Eőr, a szombathelyi pínkatói vonalon, honnan a 30 percznyi (3.6 km.) lekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér- és tarsaskocsik (omnibuszok) tartják fenn; egy négyülékes béraocsi ára 2 frt. 25 kr., tarsaskocson egy hely 40 kr.

**Új művirág és koszoru-üzlet
Debreczenben.**

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy helyben Piacz- és Miklós-utca sarkán

művirág és koszoru-üzletet

nyitottam, a hol művirág-koszoruk, kalapvirágok, kalaptollak, präparált czi. kászok és pálmák kész szabadiszek és egyéb művirágok dus választékban kaphatók.

Elvállalok a legkényesebb izlésnek megfelelőleg szalonok, kávéházak és ebédlők művirággal való díszítését, különös sulyt fektetek menyasszonyi koszoruk és girlandokra, a melyeket kívánságra mérték után is készítek. Tollmosást és göndörítést legjutányosabban számítok.

Üzletem vezetésével Mezey Gizella urnót biztam meg.

Midőn a helyi piacon létesített, ezen új vállalatomban a n. é. közönség b. pártfogását kérem, maradok kiváló tisztelettel

FRIEDMANN L. LAJOS

Első budapesti művirág és koszorugyár fiókja
PIACZ UTCZA 65. sz.

Még minden résztvevő aratógépversenyen ép ugy 1898 évi július hó 11-én Hódmező-Vásárhelyen is a két első díjjal aranyérmekkel lett tiküntetve.

MC CORMICK

a világ legrégibb arató- és fűkaszálogépgyára Chicagóban.

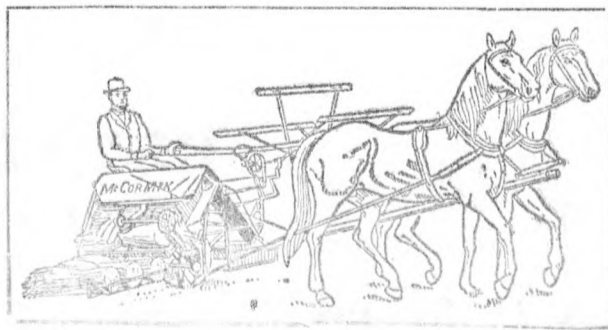
Magyarországi kizárólagos vezérképviselősege:

Budapesten Müller és Weisz VI., Gyár-u. 66

Ajánlják: a legmegbízhatóbb MC CORMICK „HUNGARIA” kéveköttő aratógépet a legtokeletesebb MC CORMICK „DAISY” marokrakó aratógépet és a legujabb s legjobb MC CORMICK „NEW 4” fűkaszálogépet.

Számos kitüntetés és elismerő levél igazolja

Legjobb a világon és legkedveltebb

Legjobb a világon a legkényesebb

McCormick gyártmányu gépek bamulatos tokeletesseget. Gépeink nagy számban, a gazdak teljes mezeigedésére az ország minden részén használatban vannak.

Ablakredőnyöket

fa-szövetből, vászongradliból léczsalukat és essingifaredőnyöket rendkívül olcsón és tartós minőségben szállít.

Nettel Lajos

fa-vászongradlány- és zsalu gyára.

BUDAPEST, VI., Király utca 112.

Javításokat jó és olcsón teljesítik. Minta-szelvényeket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

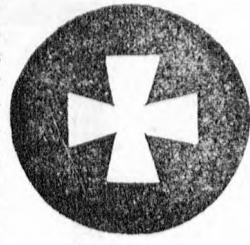
Ügyes ügynökök vidéken kerestetnek.

Telefon 15-24.

Dupla villany-delejes kereszt vagy csillag.

R. B. sz. 86.937. gyógyít és felvidít jóhatás mellett! Kőszvény, rheuma, asthma, almatlanság, fülzugás, ischias, nehéz hallás, idegesség, étvégytalanság, fogfájás, séplőr, migrén, szívdobogás, tehetetlenség, fejfájás, epilepsia, eszlőr, valamint minden idegbántalmat. Még 20 éves betegségek is teljesen meg lettek vele gyógyítva! Oly betegeknek, kik 20 éven túl szenvednek, akik

influenzában vannak, különösen ajánlható a legújabbán javított négy és hatszoros villam-delejes óv R. B. 86.967. Azon beteg, aki az én készülékeimtől legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, a pénzt minden késedelem nélkül visszakapja. A hol minden kísérlet hasztalan, tessék az én készülékeimet megpróbálni. A köszönő iratok íródamban megtekintethetők.

A kis készülék 2 frt. csak gyerekeknél és nagyon érzékeny nőknél alkalmazandó. A nagy készülék 3 frt. ré gíbb, de legfeljebb 20 évig tartó betegségeknek alkalmazandó. A négy- vagy hatszoros villamdelejes óv 25 frt. csak idült bajoknál és influenza betegeknek alkalmazandó. Utánvételt vagy előleges fizetés mellett küld szék a központi elárúsító hely a bel és külföld részére.

MÜLLER ALBERT, Budapest, V., Kálmán-utca 19/A.

1 órátkár: FRANCISCS és JÓNA Droguista DEBRECZEN.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

vagy pattanás és egyéb folt az arcán, az teljes bizalommal forduljon a

ROZSNYAY-féle Kerail-arczkenőcsöz,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és üdévé teszi. Egy tégely ára 70 kr.

Kapható: Rozsnyay Matyás gyógyszerháza és művegyészeti laboratóriumában

Serail-szappan egy darab 3 krajczár.

Serail-hőgyapor igen finom alkátrészekből összeállítva. Egy doboz 70 kr.

Liliumvíz, mely az arczkenőcz hatását tetemesen elősegíti. Egy üveg 80 kr.

Salon bengáli tüzek,

füst és szag nélkül, vörös, fehér zöld és sárga, narancs színben. Különösen műkedvelői előadások alkalmával igen ajánlható. Egy kiló 2 frt.

Cascara-Sagrada-bor

kellemes, nem keserű enyhe hatású hashajtószer. Nem okoz csikarást. Egy üveg 1 frt 20 kr.

Cascara-Sagrada tabletták.

Igen jó hatású enyhe hashajtószer, mely nem okoz csikarást. Egy doboz 45 és 80 kr.

Vasaschimin-esokoládé.

Igen jó hatású szer vérszegénység és idesség ellen. Egy 25 drbot tartalmazó doboz 1 frt 50 kr.

Arad Szabadságtér.

CZERNY-féle

OSAN Legjobb a száznak és fogaknak. Antiszeptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval fölülmulja az eddig ismert legjobb fogszereket. OSAN-szájvíz üvegekben ára 88 kr. OSAN-fogpor dobozokban ára 44 kr.

CZERNY-féle Keleti RÓZSATEJ A legjobb és legolcsóbb szőpítőszer. 1 üveg 1 frt. hozzávaló Balszamin-szappan 30 kr. (Orientalische Rosenmilch)

CZERNY-FELE Tanningene a legjobb HAJFESTŐSZER sötétszékere, barnára, és fekete. Ára 2 frt 50 kr.

Törvényesen védve, teljesszeretesen megvizsgálva, teljesen ártalmatlan.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.

Budapesti órátkár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza Király-utca 12. és Egger-féle Nádor-nyugyiban Váci-kort 17. továbbá minden gyógyszerháza, drogeriákban és parfümeriákban. Szétküldés utánvétel mellett. Megrendelések oly helyről, hol még rátkár nincs, jentti egek egyikéhez, vagy pedig közvetlenül a szállítóhoz, a Czerny-céghez intézendők. Prospektus ingyen.

SITTINGER: London, Paris, Bécs, Párizs, Konstantinápoly, stb.

TÜDŐ BETEGEK

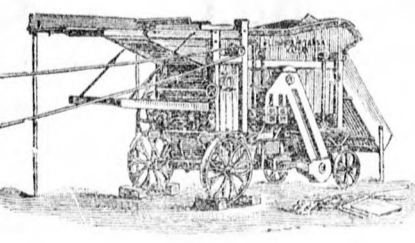
biztos segítyt nyernek, vagy enyhülést szenvednek, az általam felfedezett „MALTOL” használata által. Köhögés, rekedtség, asthma, köpések, tüdő és légzőcsatorna katarus, továbbá bőr nyak viszkotegségek nár pár napi használat után elmúlnak. Százak által a legjobb eredménnyel hasznáiva, miről a naponta beérkező hiteles bizonyítványok a legfényesebben tanuskodnak. A „MALTOL” korántsem titkos szer, hanem Esti malt-comp-ból előállított különleges készítmény, melynek eladása rendőrileg engedélyezve van és az orvosok szívesen ajánlják. Ára: 3 tégely 4.90, 6 tégely 9.00, 12 tégely 16.00 márka, előleges beküldés vagy utánvét mellett.

BIEBER VILMOS a „MALTOL” gyártmányosa

KÖNISBERG IN. PR.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje, Kassán, Vám-utca 11. ajánlja a gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával készített s gordonan gyártott jóhírnevű gépeit:

Cseplőkészleteit, cseplőgépeit, Baker-élettisztító-rostait, Borsajtőit s szőlőzuzóit.

Gyárt továbbá: MAJOM, OLAJGYAR- és SZESZGYAR berendezéseket, GÖZGÉPEKET, GÖZKAZÁNOKAT, mindennemű SZIVATTYUKAT stb.

Bizományi raktár:

SESZTINA LAJOS urnál, DEBRECZENBEN.

Gazdasági gépeink s egyéb gyártmányaink árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

